Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30809

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i (SDÖÖ), bireylerin sosyal ve duygusal yetkinliklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in Türkçe formunun uyarlama ve psikometrik incelemesi Tar?k Totan ve Zeynep Kabasakal taraf?ndan 2013 y?l?nda yap?lm??t?r. Çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun **Sosyal-Duygusal Ö?renme** (SDÖ) alan?ndaki temel becerileri ölçme konusunda yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** ta??d???n? ortaya koymu?tur. SDÖÖ, **Görev Bilinci**, **Akran ?li?kileri** ve **Öz-Düzenleme** olmak üzere üç temel alt boyutta ölçüm yapmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, benzer ölçek geçerlili?i yöntemi ve Cronbach alfa iç tutarl?l?k analizleri ile ölçe?in Türk popülasyonunda kullan?ma uygunlu?unu kan?tlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i, SDÖÖ, Sosyal-Duygusal Ö?renme, Görev Bilinci, Akran ?li?kileri, Öz-Düzenleme, Psikometri, Uyarlama.

Yazarlar

Tar?k Totan, Zeynep Kabasakal.

Amaç

Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i'nin (SDÖÖ) uyarlanma çal??mas?n?n temel amac?, orijinal formu taraf?ndan ölçülen sosyal ve duygusal yetkinlikleri, Türk kültürüne ve diline uygun, psikometrik aç?dan sa?lam bir araçla de?erlendirebilmektir. Bu ölçek, bireylerin kendi duygular?n? yönetme, ba?kalar?yla etkili ili?kiler kurma ve sorumluluk alma gibi kritik **Sosyal-Duygusal Ö?renme** yeterliliklerini ne ölçüde sergiledi?ini ölçmeyi amaçlar.

Ölçek, e?itim ortamlar?nda ö?rencilerin sosyal ve duygusal geli?im düzeylerini belirlemek, risk alt?ndaki bireyleri tespit etmek ve uygulanan e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için bilimsel bir dayanak sa?lamaktad?r. Özellikle **Görev Bilinci**, **Akran ?li?kileri** ve **Öz-Düzenleme** alanlar?nda detayl? bilgi sunarak müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine olanak tan?r.

Yap?

SDÖÖ, bireylerin sosyal ve duygusal becerilerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Türkçe formun adaptasyon çal??mas?nda belirlenen üç ana alt boyut ?unlard?r:

Görev Bilinci: Bireyin sorumluluk alma, hedeflere odaklanma ve görevlerini tamamlama yetene?i.
Akran ?li?kileri: Bireyin sosyal çevresiyle, özellikle arkada?lar?yla kurdu?u ili?kilerin kalitesi ve etkile?im becerileri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz-Düzenleme: Bireyin duygular?n?, dü?üncelerini ve davran??lar?n? kontrol etme ve yönetme becerisi.

Yap?sal geçerlik analizleri, bu üç alt boyutun birbirlerinden ayr??an ancak genel **Sosyal-Duygusal Ö?renme** yap?s?na katk?da bulunan ba??ms?z faktörler oldu?unu göstermi?tir. Alt ölçeklerin kendi aralar?ndaki korelasyonlar?n .90'?n alt?nda kalmas?, her bir alt ölçe?in benzersiz bir yap?y? temsil etti?ini do?rulamaktad?r.

Geçerlik

SDÖÖ'nün geçerlik çal??malar?, benzer ölçek geçerlili?i (criterion validity) yöntemiyle yürütülmü?tür. Bu amaçla, Kabakç? ve Owen (2010) taraf?ndan geli?tirilen Sosyal-Duygusal Ö?renme Becerileri Ölçe?i (SDÖBÖ) referans al?nm??t?r. Her iki ölçek, yap? geçerlili?i veri toplama sürecinde kat?l?mc?lara e? zamanl? olarak uygulanm??t?r.

Analiz sonuçlar?, SDÖÖ'nün alt boyutlar? ile SDÖBÖ'nün alt boyutlar? aras?nda orta düzeyde, pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlaml? ili?kiler oldu?unu ortaya koymu?tur. Örne?in, SDÖÖ'nün **Görev Bilinci** alt boyutu, SDÖBÖ'nün Problem Çözme alt boyutuyla .44 düzeyinde; **Akran ?li?kileri** alt boyutu, Problem Çözme alt boyutuyla .45 düzeyinde ili?ki göstermi?tir. Ölçe?in toplam puan? ise SDÖBÖ'nün toplam puan?yla .42 düzeyinde pozitif korelasyon sergilemi?tir. Bu orta düzeydeki korelasyonlar, araçlar?n benzer ancak tamamen örtü?meyen SDÖ alanlar?n? ölçmesi nedeniyle beklenen ve kabul edilebilir sonuçlar olarak de?erlendirilmi?tir. Çal??mada Tip I hatas?n? kontrol etmek amac?yla Bonferroni düzeltmesi uygulanm??t?r ($p < .002$).

Güvenirlik

SDÖÖ'nün güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach alfa kullan?larak hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, Türkçe formun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

?ç tutarl?l?k katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Görev Bilinci: $\alpha = .82$
Akran ?li?kileri: $\alpha = .88$
Öz-Düzenleme: $\alpha = .84$
Ölçek Toplam?: $\alpha = .94$

Ölçek toplam puan? için elde edilen .94 de?eri, SDÖÖ'nün mükemmel düzeyde güvenilir bir araç oldu?unu ve tutarl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

SDÖÖ'nün yap? geçerlili?i çal??malar?, ölçe?in üç temel alt boyuttan olu?tu?unu göstermektedir. Alt ölçeklerin kendi aralar?ndaki korelasyon katsay?lar?n?n .90'?n alt?nda kalmas?, bu alt boyutlar?n ayr? ayr? de?erlendirilebilecek kadar farkl? yap?lar? temsil etti?ini (faktör ayr??mas?n?) kan?tlamaktad?r.

Ancak, alt ölçeklerin her birinin ölçe?in toplam puan?yla yüksek düzeyde ili?ki göstermesi (tüm korelasyonlar orta düzeyin üzerinde), ölçe?in ayn? zamanda tek bir genel **Sosyal-Duygusal Ö?renme** faktörü alt?nda da güçlü bir ?ekilde kullan?labilece?ine dair önemli bir kan?t sunmaktad?r. Bu durum, ölçe?in hem alt boyutlar? ayr? ayr? inceleme hem de genel yetkinlik skorunu kullanma esnekli?ini sa?lamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Derecelendirme format? (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renci Popülasyonu (Detayl? bilgi kaynakta belirtilmemi?tir).

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas? için toplanan örneklem grubu.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Benzer Ölçek Geçerlik, ?ç Tutarl?l?k, Güvenirlik, Sosyal Beceriler, Duygusal Yetkinlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tar?k Totan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: tariktotan@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Tar?k Totan, Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2013 yay?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

baz al?nm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? ve psikometrik incelemesi 2013 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya ücretlendirilmesi hakk?nda kesin bir bilgi bulunmamaktad?r; ancak akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m için sorumlu yazar (Tar?k Totan) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: dergiler.ankara.edu.tr

Ölçek formunun orijinal PDF'i buradan indirilebilir: sosyal-duygusal-ogrenme-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Totan, T. ve Kabasakal, Z. (2013). Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?inin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 45*(1), 203-224.

Kabakç? ve Owen (2010). (Benzer ölçek geçerlili?i çal??mas?nda kullan?lan Sosyal-Duygusal Ö?renme Becerileri Ölçe?i'nin orijinal kayna??).

Sosyal-Duygusal Ö?renme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in bireysel maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r ve bu nedenle burada listelenememektedir. Maddelere eri?im için referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM